

Către: Ministerul Educației și Cercetării
În atenția: Doamnei Monica Cristina Anisie
Ministru

Stimată Doamnă,

Subsemnatele, organizații neguvernamentale active în domeniul azilului, migrației și integrării, membri ai Coaliției pentru Drepturile Migranților și Refugiaților (CDMIR), privim cu îngrijorare efectele pandemiei COVID-19 asupra accesului la educație al copiilor refugiați și migranți.

În contextul instituirii stării de alertă pe teritoriul României și al adoptării măsurilor restrictive, salutăm eforturile Ministerului Educației și Cercetării în sensul protejării sănătății elevilor și studenților, precum și a personalului didactic.

Având în vedere întreruperea cursurilor în școli și adoptarea modalității de învățare online, beneficiarii asistați de organizațiile semnatare și-au exprimat dificultatea în integrarea noilor metode, acestea fiind accentuate de barierele preexistente de înțelegere a limbii române. În același timp, și-au exprimat îngrijorarea cu privire la suspendarea cursurilor de limba română și lipsa de organizare a evaluării specifice elevilor înscriși ca audienți.

Atragem atenția asupra faptului că dreptul la educație al copiilor migranți și refugiați este garantat în aceleași condiții ca pentru cetățenii români, conform Ordonanței de Guvern nr.44/2004 privind integrarea socială a străinilor.

În acest context, **Coaliția pentru Drepturile Migranților și Refugiaților sugerează implementarea următoarelor măsuri în vederea asigurării calității și a egalității de șanse în ceea ce privește accesul la educație al copiilor migranți și refugiați:**

- 1) Îmbunătățirea accesului la mijloace de învățare online a beneficiarilor lipsiți de posibilități materiale

Accesul la dispozitive de învățare online și la servicii de internet reprezintă unul dintre impedimentele principale invocate de beneficiarii activității organizațiilor semnatare în asigurarea educației copiilor. Lipsa posibilităților materiale și/sau a cunoștințelor tehnice influențează în mod negativ continuitatea în educație.

În acest context, laudăm inițiativa Ministerului Educației și Cercetării de a suplimenta bugetul în vederea achiziționării de dispozitive conectate la internet pentru elevii care nu dispun de echipamentele necesare participării la cursurile online. Adicional, sugerăm includerea migranților și refugiaților ca beneficiari ai acestui program de sprijin, în baza unei propuneri adresate în acest sens unităților de învățământ preuniversitar de stat.

- 2) Informarea cu celeritate a elevilor audienți, precum și a părinților/reprezentanților acestora, cu privire la modalitatea de organizare a evaluării specifice, în vederea aprecierii nivelului de cunoaștere a limbii române și a înmatriculării în anul de studiu corespunzător

Conform art.10 din Ordonanța de Guvern nr.44/2004 privind integrarea socială a străinilor, copiii refugiați au posibilitatea de a participa timp de un an la activități didactice cu caracter teoretic, practic și recreativ, fără ca prezența lor să fie înregistrată în documente oficiale. Același articol menționează faptul că evaluarea elevilor audienți va fi realizată de o comisie de evaluare, ale cărei componență și funcționare se stabilesc prin ordin al Ministrului Educației și Cercetării, care apreciază nivelul de cunoaștere al limbii române și stabilește înscrierea elevului în anul de studiu corespunzător.

Din cadrul consilierilor cu beneficiarii realizate până la data emiterii prezentei adrese, a reieșit că mulți dintre aceștia nu știau dacă a fost stabilită o modalitate de evaluare a elevilor audienți sau o dată la care această evaluare va avea loc.

În vederea asigurării continuității în educație, considerăm că o informare promptă a acestei categorii de elevi trebuie prioritizată la nivel de Minister, Inspectorate Școlare și unități de învățământ.

- 3) Asigurarea continuității cursului de inițiere în limba română (curs intensiv și gratuit), atât pentru copii, cât și pentru adulți, precum și informarea beneficiarilor asupra modalității de evaluare a nivelului de cunoaștere a limbii

În luna mai 2020, Consiliul Național Român pentru Refugiați (CNRR) a trimis solicitări de informații de interes public către Inspectoratele Școlare din județele unde se află Centre de Cazare și Proceduri pentru Solicitanți de Azil, respectiv Giurgiu, Maramureș, Suceava, Timiș, Galați și Municipiul București. Solicitări similare au fost trimise și către unitățile școlare unde se organizează de regulă cursul de inițiere în limba română pentru migranți adulți și/sau copii.

Conform răspunsurilor primite până în prezent, doar într-un județ – Maramureș a fost confirmată continuitatea cursului de limba română. În alte locații, suspendarea cursului a fost justificată, conform informațiilor primite în scris, de lipsa mijloacelor tehnice, numărul mic de beneficiari sau lipsa unor clarificări suplimentare din partea Ministerului Educației și Cercetării.

Suspendarea cursurilor a fost confirmată și de beneficiarii organizațiilor semnatare, pe parcursul oferirii de asistență și consiliere.

Întrucât învățarea limbii române constituie o condiție indispensabilă integrării migranților și refugiaților în România, atragem atenția asupra importanței continuității cursului de limbă, precum și a evaluării nivelului de cunoaștere.

- 4) Luarea în considerare a nevoilor specifice de învățare a elevilor migranți și refugiați

În spiritul educației incluzive și interculturale, activitățile educaționale la care participă copiii migranți și refugiați impun deseori adaptarea conținutului la posibilitățile și nevoile de învățare ale acestora.

În contextul pandemiei Covid-19, înaintăm recomandarea de a adresa nevoile educaționale ale copiilor al căror nivel de cunoaștere al limbii române este mai scăzut prin dezvoltarea de conținut online care să fie adecvat pentru aceștia și să nu creeze bariere suplimentare de înțelegere.

- 5) Colectarea de date despre copiii migranți și refugiați înmatriculați sau înscriși ca elevi audienți, precum și includerea acestora în toate strategiile naționale de incluziune educațională

Monitorizarea participării copiilor migranți și refugiați la cursurile școlare și colectarea de date corespunzătoare integrării în colectiv permit o mai bună gestionare a situației lor specifice. Atragem atenția că la nivelul Inspectoratelor Școlare nu există o practică unitară în privința colectării datelor privind numărul de elevi migranți și/sau refugiați și participarea lor la cursuri, astfel că datele furnizate de aceste instituții nu pot fi utilizate în analize statistice.

Lipsa datelor oficiale referitoare la resursele bugetare și umane alocate programelor de educație pentru beneficiarii de protecție internațională este subliniată și în *Raportul de evaluare a Sistemului Național de Integrare a beneficiarilor de protecție internațională 2018*, elaborat de Centrul Pentru Inovare Publică în cadrul proiectului NIEM – Național Integration on Evaluation Mechanism.

Considerăm că se impune includerea categoriei elevilor migranți și refugiați în toate strategiile și politicile naționale de incluziune educațională, precum și menționarea expresă a acestora în Metodologia de monitorizare a segregării școlare în învățământul preuniversitar.

Adițional, ne exprimăm disponibilitatea de a vă sprijini în toate măsurile inițiate de Ministerul Educației și Cercetării care au ca scop facilitarea integrării școlare a migranților, refugiaților și ale solicitanților de azil în România. În acest sens, amintim câteva dintre resursele disponibile gratuit online care ar putea veni în sprijinul cadrelor didactice care predau copiilor străini și refugiați:

1. [Pachetul de resurse privind învățarea limbii române și orientarea în societatea românească realizat de OIM România și Fundația Schottener în cadrul unui proiect coordonat de Institutul Intercultural Timișoara și finanțat din fonduri europene prin Inspectoratul General pentru Imigrări](#)
2. [Materialele online pentru învățarea limbii române realizate de Institutul Intercultural Timișoara în parteneriat cu Ministerul Educației Naționale și cu Universitatea de Vest din Timișoara](#)
3. [Materialele didactice gratuite realizate de UNHCR despre refugiați, azil, migrație și apatridie, ce includ o secțiune dedicată dezvoltării și îndrumării profesionale pentru profesorii din școlile primare și gimnaziale privind includerea copiilor refugiați din clasele lor.](#)

Cu deosebită stimă,

Consiliul Național Român pentru Refugiați (Secretariatul CDMiR)

Membrii Coaliției:

- [Centrul pentru Inovare Publică](#)
- [Centrul de Documentare și Cercetare în Domeniul Integrării Imigranților \(CDCDI\)](#)
- [Asociația Conect](#)
- [Fundația ICAR](#)
- [ARCA – Forumul Român pentru Refugiați și Migranți](#)
- [Consiliul Național Român pentru Refugiați \(secretariatul Coaliției\)](#)
- [Academia de Advocacy din Timișoara](#)
- [Centrul de Cercetare și Comunicare Interculturală Iași \(CCCI\)](#)
- [Asociația Română pentru Promovarea Calității și Practicilor de Succes \(ARPCPS\) – Migrant Integration Center Brasov](#)

- [Asociația Filantropia Oradea](#)
- [Asociația Solidaritatea Umană Nova Pitești](#)
- [AIDRom](#)
- [Societatea Academică din România](#)
- [Institutul Intercultural din Timișoara](#)
- [Asociația pentru Promovarea Migrației Legale](#)
- [Asociația Novapolis](#)
- [Terre des Hommes România](#)
- [Salvați Copiii România](#)
- [Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului \(LADO\), filiala Cluj](#)
- [Asociația ASSOC Baia-Mare](#)
- [Asociația Bud's Flowers](#)

Susținători:

- [Institutul de Cercetare a Calității Vieții \(ICCV\)](#)
- [Agenția ONU pentru Refugiați \(UNHCR România\)](#)
- [Centrul pentru Drepturile Omului și Migrație din cadrul Universității Româno-Americane](#)
- [Centrul de Dezvoltare Socială din cadrul Universității Petre Andrei din Iași](#)
- [Centrul pentru Studiul Democrației, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca](#)

.....

Coaliția pentru Drepturile Migranților și Refugiaților s-a constituit în 2017, cu misiunea de a promova și de a coordona activități de advocacy, de a monitoriza efectele acestora, de a interacționa cu decidenții și de a influența decizia publică în mod transparent și echitabil în domeniul migrației. În prezent, CDMiR are 21 ONG-uri membre și 5 susținători din mediul academic și organizații internaționale.